

Første næstformand (Erlendsson):

Der blev sagt »i adskillige dagblade«, og jeg vil naturligvis bede hr. Poulsgaard om at oplyse, hvilke af disse dagblade det drejer sig om. Det ville jeg også have gjort uden hr. Melchior's hjælp, men tak for hjælpen, hr. Melchior!

Hermed sluttede spørgsmålet.

15) Til udenrigsministeren af:

Jørgen Junior (FP):

»Er den danske regering enig med USAs og Englands udenrigsministre i, at der foreligger en ny situation efter valget i Rhodesia, og vil regeringen derfor følge et eksempel fra USA og England om at ophæve handelsboycotten af Rhodesia eller eventuelt anerkende landets nuværende regering som lovlige?«

(Spm. nr. 1024).

Skriftlig begrundelse.

I den nylig afholdte debat i folketinget om Rhodesia blev det klart, at den danske regering ikke vil tage selvstændige initiativer i forhold til Rhodesia. Dette kan man, som undertegnede, beklage, men herefter i øvrigt interessere sig for, hvad man så vil.

Efter folketingsdebatten er der som bekendt sket det, at USAs senat med stort flertal har vedtaget at ophæve de urimelige sanktioner over for Rhodesia.

Desuden har USAs udenrigsminister besøgt sin nye engelske kollega med det resultat, at de hidtidige engelsk-amerikanske planer er forkastede som urealistiske, og at man – tilsyneladende – i stedet vil optage forhandlinger med biskop Muzorewas nye regering for at få en udvikling i gang, der kun kan ende med ophævelse af sanktionerne og senere anerkendelse af landet.

Det er for mig væsentligt at få at vide, om den danske regering fortsat vil følge den engelsk-amerikanske politik på dette område.

Første næstformand (Erlendsson):

Spørgsmålet besvares af statsministeren som fungerende udenrigsminister.

Udenrigsministeren (Anker Jørgensen, fg.):

Jeg skal svare på udenrigsministerens vegne, og jeg kan svare, at udenrigsministeren

under forespørgselsdebatten den 15. maj anførte de synspunkter, som er regeringens, nemlig at det ville være forhastet i dag eller inden for den nærmere fremtid at vurdere valgets – altså valget i Rhodesia – indflydelse på mulighederne for at nå frem til en fredelig og internationalt acceptabel løsning af konflikten.

Hr. Jørgen Junior anfører i begrundelsen for sit spørgsmål bl. a., at USAs senat med stort flertal har vedtaget at ophæve de urimelige sanktioner over for Rhodesia. Det er mildt sagt ikke helt rigtigt. Senatet har derimod opfordret præsidenten til at træffe beslutning om sanktionerne mod Rhodesia inden 14 dage efter indsættelsen af en ny rhodesisk regering, dog senest den 30. juni 1979. Det er dog også rigtigt, at senatet samtidig udtalte, at sanktionerne burde bringes til ophør, men denne udtalelse er bare ikke bindende for præsidenten.

Ifølge den såkaldte Case Javits Amendment var præsidenten allerede før vedtagelsen i senatet forpligtet til på grundlag af de interne valg at fremkomme med sin indstilling om opretholdelse eller ophævelse af sanktionerne.

Den britiske regering har som sit mål erklæret at ville bringe Rhodesia tilbage til legalitet og at få sanktionerne ophævet inden for rammerne af en bred international anerkendelse, altså ikke separat. Ifølge forskellige britiske udtalelser betyder det, at den endelige britiske holdning først vil blive fastlagt efter samråd med andre lande, herunder ikke mindst dem, som det vil være særdeles vigtigt for: de afrikanske lande.

For den danske regering vil det fortsat være afgørende, at der nås frem til en fredelig og internationalt acceptabel løsning på Rhodesiaspørgsmålet, og det er ikke vores opgave lige nu og i dag og i anledning af hr. Jørgen Juniors spørgsmål at finde løsningen på dette problem.

Jørgen Junior (FP):

Jeg havde heller ikke ligefrem ventet, at den fg. udenrigsminister havde meddelt, at man i formiddags havde afsent en depeche til Salisbury, hvor regeringen vel dårligt nok er indsat endnu, men først bliver det i disse dage.